

RESUMÉ

Ve své bakalářské práci se zabývám nástěnnými malbami a štuky v Rytířském sálu zámku Nelahozeves. Snažím se o ucelené shrnutí dostupných pramenů. Práce se zaměřuje především na štukové reliéfy. Malby vzhledem k nedostatku pramenů pouze popisují a dávám do souvislosti s hlavními štukovými náměty.

Kapitola věnovaná štukové výzdobě je rozdělena do deseti menších celků. Hlavní důraz kladu na figurální náměty. Pět nelahozevských štukových polí v klenbě sálu námětově odpovídá stejným štukům v letohrádku Hvězda. Jejich podobnost není náhodná. Štuky reprezentativní místnosti v Nelahozevsi jsou přímo odvozeny od kvalitnějších štukových zpracování ve Hvězdě. Proto při hledání jejich vzorů pracuji s literaturou směřovanou k pražskému letohrádku. Figurálním štukovým reliéfům v klenbě sálu se věnuji z pohledu hledání jejich předloh jak výtvarných, tak laterálních. Základním inspiračním zdrojem námětů bylo zpracování římských dějin podle Tita Livia. Vzhledem k starověkému pojetí dějepisectví krátce nastiňuji vždy u každého námětu mytologický rámec daného hrdinského činu. V Nelahozevsi nalezneme jednoho ze zakladatelů římského národa Aenea při útěku z hořící Tróje, Curtia vrhajícího se do propasti, Kimóna zachraňovaného Peronou, Mucia Scaevolu kladoucího ruku do ohně a konsula Regula mučeného v sudu pobitém hřeby. Pátá kapitola zahrnuje kromě námětů historií také dekorativní ornamentiku na stropě a vlašském krbu.

Nástěnné malby až na výjimku ve čtvercových polích korespondují se štukovými reliéfy. Malby se bohužel dochovaly silně poškozené. Proto o původní podobě Rytířského sálu můžeme jen spekulovat. Z dochovaných maleb jsou nejvýraznějšími postavy třech nadživotních válečníků v nikách sálu. Naopak téměř zaniklé jsou portréty římských císařů v lunetách pod stropem. Původně zde byli římsští císaři chronologicky řazeni od Augusta až po Vitellia. Řadu portrétů římských vládců symbolicky doplnila podobizna Gaia Julia Caesara. Malby v klenbě sálu antickou koncepci výzdoby narušují a zpracovávají biblická témata. V současnosti jsou však ze čtyř maleb rozpoznatelné jen postavy Boha otce a Mojžíše.

Hlavní téma práce předbíhá náhled do historie stavby, které dal vzniknout kontroverzní Florian Gryespek. Každá publikace věnovaná Nelahozevsi jeho výjimečnou osobu zahrnuje alespoň krátce. Zvláštní povaha neoblíbeného rytíře mě zaujala natolik, že jsem ji nemohla opomenout.